

Cares, cartells, campanyes

"Hauríem d'haver votat el senyor Morán per aquella cara entre cardenal romà i jutge de pel·lícula americana, que sembla que li acaben d'espolsar la cendra de la solapa."

Tenia el propòsit, ja es veu que poc ferm, de no escriure cap paper sobre aquesta curiosa campanya electoral que hem passat com qui passa una grip o unes calentures. Finalment l'escric, i amb molt poca prudència: quan vostès el llegiran, ja sabran com ha quedat la festa, i què diuen els crítics sobre la qualitat de l'espectacle i l'èxit o fracàs dels artistes. Jo, que escric dos dies abans de l'acte final, no puc ni recomanar el vot per als meus o contra els altres, ni comentar un resultat que no puc preveure. Confie que la Providència haja estat benèvola amb els bons, que són, evidentment, els nostres. En qualsevol cas, aquest article és ja prèviament pòstum.

Les cares, aquest és el punt que m'ha fet meditar durant uns dies. Jo sóc, per molts anys d'exercici com a antropòleg, com qui diu un observador professional de les varietats de l'espècie *H. sapiens sapiens*, si és que no li han canviat el nom darrerament. Entre aquestes varietats hi ha la cara, que com sap tothom, és espill de l'ànima, del cor, dels sentiments, les idees i la cultura. Aquests dies, per tant, ens han omplert els carrers i les carreteres amb grans tanques publicitàries cobertes amb una gran cara. Suppose que, sobretot, per fer-nos reflexionar sobre l'esmentada varietat, a pesar que als cartells la varietat era escassa. Però això és només una suposició. Potser el secret està en l'atractiu i significat dels rostres reproduïts, però en aquest cas no entenc l'eficàcia i el fons de la maniobra. Si es tracta d'elegir un cap de govern de nivell alt, mitjà o inferior, ja comprenc que la cara és important. És com dir: veuen aquesta persona de rostre tan intel·ligent i honest?, ell mereix el poder. Votau Felipe, per tant, votau Aznar o Pujol o Lerma. Ja no ho entenc tant quan es tracta d'enviar alguns parlamentaris a avorrir-se mortalment a Estrasburg. Tant se val, llavors, que el cap de llista siga l'un o l'altre: no ha de manar. I en tot cas, ens interessaria la cara de tots els qui han d'anar-hi, no la d'un sol. Però la inèrcia del mètode és implacable, i tant se val, sembla, que siga una cosa com altra. No pensen que el client-consumidor-votant podria dir-se: si aquest senyor no ha de manar, què importa qui és o quina cara fa? I suposant que importe, vejам: Hauríem d'haver votat el senyor Morán per

aquella cara entre cardenal romà i jutge de pel·lícula americana, que sembla que li acaben d'espolsar la cendra de la solapa. O el senyor Matutes que ens mira amb cara del que és: empresari amb poques contemplacions sentimentals a l'hora del negoci. O un tal Novo, amb aire de pobre home i de posseir, com correspon al seu partit, un coeficient intel·lectual més aviat modest. O l'Enric Morera, per una cara pulcra i de bon xicot. O en Gasòliba, per un aire entre capellà i cap de negociat. O en Cahner que mira com una barreja de comptable i arxiver-bibliotecari. O l'Antoni Gutiérrez per la retirada que té a l'estil Llongueras, siga vostè mateix i expresse la seua personalitat. Són ganes de perdre temps i diners; ningú no haurà votat per la cara, en aquest cas. Excepte la clientela d'Izquierda Unida: al País Valencià, com suppose que a Cantàbria, Castella i Cartagena, les tanques oferien només la imatge de Julio Anguita, que no ha d'anar a Estrasburg per res, però tant se val: és el *jefe*, i on hi ha un bon Secretari General del Partido Comunista de España, sobreu cares de candidats.

Vostès són persones sàvies i de cultura, i no han votat per les cares. Les persones amb menor saviesa i de cultura política rudimentària, tampoc. Vostès i els altres han votat per unes sigles, per una actitud global, per una ideologia vaga o concreta i, en alguns casos d'il·luminació superior, han votat per un projecte. Llavors, per què els partits s'han gastat tants i tants milions en cares?, per què tants milers de tanques publicitàries amb missatges intercanviables i rostres oblidable? Potser tenia raó el senyor Punset —això sí que és una cara per al record, i una veu!— quan diu que cal sobretot canviar la manera de fer política. Molt original. Intel·ligent, fantàstic: No el deu haver votat ningú. Ni per la cara.

Joan F. Mira